

CBSE
Marking Scheme - 2023-24
CLASS - X
ODIA (013)

1. **5x2=10**
- (i) ବୟସ୍କ ଓ ପ୍ରଭାବଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯୁବସମାଜକୁ ସର୍ବଦା ଠିକଣା ପଥରେ ଚାଲିବା ନିମନ୍ତେ ଅନୁପ୍ରେରିତ କରିବା ଉଚିତ୍ ।
- (ii) ଯୁବସମାଜକୁ ସୁସଂଗଠିତ କରିପାରିଲେ ଆଶାତୀତ ଗଠନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିବ ।
- (iii) ଯୁବସମାଜ ନିଜର ଗୁରୁଦାୟିତ୍ୱ ପ୍ରତି ସଚେତନ ରହି ସୁକର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ଦିଗରେ ମନପ୍ରାଣ ଢାଳିଦେବେ ବୋଲି ଦେଶବାସୀ ଆଶା କରିବା ସ୍ୱାଭାବିକ ।
- (iv) ସ୍ଥଳ ବିଶେଷରେ ଯୁବସମାଜ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।
- (v) ମାନସିକ ଦୃଢ଼ ଓ ଅସନ୍ତୁଳନ ଭିତରେ ରହି ଯୁବସମାଜ ଭଲମନ୍ଦ ବିଚାର କରିବାର ଶକ୍ତି ଖୋଜି ପାଇ ନଥାନ୍ତି ।
2. ଉପକ୍ରମ-1 **6**
- ବିଷୟବସ୍ତୁ, ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଉପସ୍ଥାପନା-3
ସୂକ୍ଷ୍ମ ଉଦ୍ଦାର, ନିଜସ୍ୱ ବିଚାର-1
ଉପସଂହାର-1
3. ସମ୍ବୋଧନ-1 **6**
- ପତ୍ରଲିଖନର ଆନୁଷ୍ଠାନିକତା, ଶୈଳୀ-2
ବିଷୟବସ୍ତୁ-2
ପ୍ରତ୍ୟାଶା, ଉପସଂହାର-1
4. ଛନ୍ଦର ଲକ୍ଷଣ-2 **4**
- ଯତିପାତ ସହ ଉଦାହରଣ-2
5. **2x1=2**
- (i) ରବି ଦିଲ୍ଲୀ ଗଲା ଓ ବିଜ୍ଞାନ ଭବନ ପରିଦର୍ଶନ କଲା ।
- (ii) ଯଦିଓ ମୁଁ ବଙ୍ଗଳା ବୁଝେ, ହେଲେ କହିପାରେ ନାହିଁ ।
- (iii) ରୁବି ଭଲ ନାଚୁଥିବାରୁ ସୁନାମ ଅର୍ଜନ କରିଛି ।
6. **2x1=2**
- i) ଦାଉ ସାଧୁବା-ଅସୁବିଧା ସମୟରେ କାହା ଉପରେ ଦାଉ ସାଧୁବା ଅନୁଚିତ୍ ।
- ii) ଚିତା କାଟିବା-ଧର୍ମ ନାମରେ କିଛି ଲୋକ ଅନ୍ୟକୁ ଚିତା କାଟୁଛନ୍ତି ।
- iii) କୁମ୍ଭୀର କାନ୍ଦଣା-ତୁମର କୁମ୍ଭୀର କାନ୍ଦଣା ମୋ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ ନାହିଁ ।
7. **2x1=2**
- i) ଅନସୂୟା

ii) ଅବତ୍ତା

iii) ଉତ୍ତଳ

8. ବିଷୟ ଓ ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କ ନାମ-1

5

ବିଷୟବସ୍ତୁ-3

ଉପସଂହାର-1

9.

3x2=6

i) ନିଶାସକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଏରକାର ବନରେ ପରସ୍ପରକୁ ହାଣି ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଗଲେ ।

ii) ମାନବର ବୈଷୟିକ, ଶାରୀରିକ, ମାନସିକ ଓ ନୈତିକ ଉନ୍ନତିକୁ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ସଭ୍ୟତା ଆଖ୍ୟା ଦେଇଥାଉ ।

iii) ଫକିରମୋହନଙ୍କ ପରି ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ‘ରିଜାଲିଡର୍’ କୁହାଯାଉଥିଲା ।

iv) ଯେଉଁ ଲୋକର ମାତୃଭାଷା ପ୍ରତି ମମତା ନାହିଁ, ତାକୁ ଦେଶଭକ୍ତ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

v) ତୁମ୍ଭଙ୍କ ଲୁହାକୁ ତା ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ନେଲା ପରି ଲୋକଙ୍କୁ ଧର୍ମ ଓ ତ୍ୟାଗ ମାର୍ଗରେ ମୁହାଁଇ ଦେବା ଥିଲା ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଅସଲ ଶକ୍ତି ।

10.

10x1=10

i) (C) ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ

ii) (D) ପ୍ରବନ୍ଧ ମାନସ

iii) (A) ଗଣିତ

iv) (B) ସ୍ୱଚଳାଶ୍ର

v) (D) ଭଗବତୀ ଚରଣ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

vi) (B) ରାଜନୈତିକ

vii) (D) ଅବସରବାସରେ

viii) (B) ବୃନ୍ଦାବନ

ix) (C) ଜଡ଼

x) (A) ଇଂରେଜି ଭାଷା

11.

5

ବିଷୟ ଓ କବିଙ୍କ ନାମ-1

ବିଷୟବସ୍ତୁ-3

ଉପସଂହାର-1

12.

3x2=6

i) ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଦୁଇବାହୁକୁ ଠେଲି ଦେଇ ଅଧରପୁଷ୍ପପୂର୍ବକ ପଲା ଯା’ ବୋଲି କହି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ତାଙ୍କୁ ଅବଜ୍ଞା କଲେ ।

ii) ପିତାଙ୍କ ଶତ୍ରୁ ସହ ଏକାଠି ନରହି, ବାଦ ରଚନାପୂର୍ବକ ପିତୃବ୍ୟଙ୍କ ସହ ସୈନ୍ୟସାମନ୍ତ ଧରି ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଯିବା ପାଇଁ ଅଙ୍ଗଦ ନିକଟକୁ ରାବଣ ସନ୍ଦେଶ ପ୍ରେରଣ କଲେ ।

iii) ମାନମାନଙ୍କୁ ନୌକା ଭିତରକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପୋତପାଳ ମଶାଳ ଜାଳିଛି ।

iv) ପତି ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ବିଚ୍ଛେଦ ଜ୍ୱାଳାରେ ପାଡ଼ିତା ମା’ ସୀତାଙ୍କ ହୃଦୟ ଶୋକ-ଜର୍ଜରିତ ହୋଇଛି ।

v) ନିଜର ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ନାରୋଗ ଓ ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ମାଟି ଚେରମୂଳ ଗଛଲତା ଆଦି ସାଇତି ରଖିଛି ।

13.

10x1=10

- i) (C) ୨୦୨୦
- ii) (D) ଅଶ୍ଳେଷା
- iii) (C) ରାବଣ
- iv) (B) ନିଷ୍ଠଳ
- v) (B) କଅଁଳପତର
- vi) (C) ନୀହାର ରୂପକ ମୁକ୍ତା
- vii) (B) ୭୦
- viii) (C) ପୂର୍ବ
- ix) (D) ଚନ୍ଦ୍ରାପରଣ
- x) (B) ସରଗ

14.

6x1=6

- i) ଭାରତ କାଠ ଗୋଦାମ
- ii) ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର
- iii) ମଧୁ ତିଆଡ଼ୀ
- iv) ଖଣ୍ଡିଏ ଛିଣା ସପ ଉପରେ
- v) ମହାପାତ୍ର ବାବୁ
- vi) ସୁରୁତ
- vii) ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବତା
- viii) ମୁଦି ଓ ବାଡ଼ିର କୋଳି

